

Od obnovení suchodolské školy po současnost (1992–2021)

Prvních 14 let

V roce 1992 vrcholilo úsilí místních občanů o znovuotevření zdejší základní školy. Vycházelo z přesvědčení, že v obci, kde není škola, chybí nejen zázemí pro děti, ale vyhasíná také kulturní život. Situaci takové obce vystihl pozdější ředitel místní školy Stanislav Hejlek trefnou větou, že *obec bez školy není obcí úplnou*.

Místní našli pochopení u vedení obce, a tak byla výuka v suchodolské škole obnovena k 1. září 1992. Přestože v tomto školním roce měla jen osm žáků, s dalšími ročníky se jejich počet zvyšoval. Školní kronika o tom píše:

Obdobně jako v jiných obcích, tak i v Suchém Dole, se splnilo přání všech obyvatel, že byla po letech opět otevřena místní základní škola. Velkou měrou se o to zasloužilo zastupitelstvo obce v čele se starostou p. Teinerem. Škola byla organizována nejprve jako jednotřídní s 1. a 2. ročníkem. (...) Zároveň byla zřízena školní družina, kterou vedla p. Věra Kohlová. Obědy byly dováženy z místní mateřské školy a rozděleny v místnosti naproti lidové knihovně v 1. poschodí.

Ve školním roce 1993/1994 byla výuka již organizována ve dvojtřídní škole. V I. třídě (1.–2. ročník) vyučovala Eva Hurdálková z Velkého Poříčí, ve II. třídě (3.–4. ročník) ředitel Václav Lukáš. Ve školní družině opět působila Věra Kohlová, která zde zůstala až do roku 2008.

Větší změny přinesl školní rok 1995/1996, kdy se otevřel 5. ročník a přišel nový ředitel Stanislav Hejlek. Ten dosud působil v Polici nad Metují a předtím v Adršpachu. Ve II. třídě vyučovala Jana Beranová, kterou 30. října vystřídal Josef John. Do budovy školy přešla s učitel-

kou Renatou Scholzovou místní mateřská škola, jež byla umístěna v přízemí po pravé straně. Tehdy měla dvanáct dětí. Od té doby měly obě školy společné vedení. Žáci 4. ročníků dostali možnost výuky cizích jazyků, i když zatím jen v polické škole. V listopadu zahájila v přízemí školy provoz nová tělocvična, určená pro mateřskou školu. Poslední změna toho roku přišla v únoru 1996, kdy se zrušilo dovážení obědů pro žáky a začalo se s jejich přípravou přímo v budově školy.

Obnovená škola se postupně začala otevírat veřejnosti, pro niž pořádala různé akce v podobě besídek a vystoupení, její žáci se také začali prosazovat díky svým studijním výsledkům i mimoškolním aktivitám. Například ve školním roce 2001/2002 byla pro žáky školy uspořádána beseda s rodiči žáků Šimona a Matouše Michalových, oceňovaných v houslových soutěžích v kraji i v celé republice. V dnešní době se oba věnují hře na housle profesionálně jako hráči předního amerického tělesa v Chicagu.

V roce 1999 došlo k přestěhování školní družiny ze II. třídy do upravené školní garáže vedle tělocvičny a bylo založeno Sdružení rodičů. V následujícím roce škola získala od obecního úřadu první počítač s tiskárnou, přičemž další čtyři, které se staly základem budoucího počítačového vybavení školy, následovaly v roce 2002/2003 v rámci projektu Internet do škol.

Na počátku září 2003 prošla rekonstrukcí školní kuchyně, aby vyhovovala platným hygienickým požadavkům. Byla oddělena místnost pro hrubou přípravu brambor a zeleniny a také došlo k rozšíření jídelny o část bývalého obecního úřadu. Stavebními úpravami se zvětšila kapacita mateřské školy na 14 dětí. V dalších letech školní kuchyně získávala další vybavení.

Zimní pohled na školu v únoru 2006 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Škola po přestavbě, zima 2011

Od roku 2004 začaly být podle zákona základní i střední školy zřizovány ve formě příspěvkových organizací či právnických osob. Zřizovateli základních škol se většinou staly obce či svazky obcí. Naše škola byla ustavena jako jednotný celek vzdělávání pod názvem Základní škola a Mateřská škola Suchý Důl, příspěvková organizace. Takto školy získaly určitou samostatnost v hospodaření, ale v důsledku zvyšování administrativy ve všech oblastech došlo k pracovnímu přetížení jejich ředitelů, obzvláště v malotřídních školách. Pozitivem je, že zdejší škole se podařilo vybudovat si skvělé postavení mezi školami tohoto typu nejen na Policku, ale v daleko širším kontextu.

Školský zákon z r. 2004 také stanovil počet žáků ve třídách na všech malotřídních školách, podle něhož na dvoutrídce muselo být aspoň 12 dětí. V důsledku toho byla řada obcí donucena své školy uzavřít, což Suchý Důl s jeho 26 žáky naštěstí nepotkalo. Naše škola přežila i školní rok 2010/2011, kdy byl počet žáků pouze pánáct, historicky nejnižší za období od nového otevření.

Nejdůležitější událostí roku 2004, která se pak projevovala i v dalších letech, bylo započaté partnerství škol Suchý Důl – Vambeřice, uzavřené v rámci partnerství obou obcí. O něm píšeme v kapitole o historii obce. Z česko-polské spolupráce se zrodila řada akcí trvajících dodnes. Za aktivity v souvislosti se suchodolsko-vambeřickou spoluprací oceněna zaměstnankyně školy Blanka Voborníková, později Klímová.

Na konci školního roku 2004/2005 odešel do důchodu ředitel školy Stanislav Hejlek, který za pečlivou práci získal čestné uznání.

Školní rok 2005/2006, začátek nové podoby školy

Nová etapa v historii suchodolské školy začala v září 2005 s příchodem ředitelky PaedDr. Lenky Formánkové, která začala hned po nástupu uplatňovat dosavadní zkušenosti s vedením malotřídní školy, získané v ZŠ Ochoz

u Brna. Běh školy pod jejím vedením se proměnil v celku i v jednotlivostech, a výčet jí zaváděných novinek by byl hodně dlouhý. Z pilířů nové koncepce jmenujme společná setkávání žáků na ranním kruhu, diskuse, sebehodnocení, slovní hodnocení žáků v rámci pololetního vysvědčení, motivaci žáků pro školní práci, zvonění dle časových možností a tempa práce žáků, zapojení výtvarného projevu do výuky, rozvoj logického úsudku, smyslového vnímání a praktické činnosti. Především však rozvoj vlastní zodpovědnosti a sebedůvěry. Někteří rodiče začali to, čeho byli svědky, označovat jako *školu jinak*.

Svébytnost zvonění, zmíněného výše, spočívá v tom, že na konci hodiny nezní tradiční zvonění z chodby, ale cinkání zvonečků z jednotlivých tříd. Zvonky byly pořízeny obcí při příležitosti oslav výročí v roce 2000. O něm více v kapitole o historii obce. Školní zvonění je tak vlastně spojeno s novodobou historií obce.

Přestože nebyl dostatek finančních prostředků na změnu prostor, i s tím málem se vedle přístupu vedení a stylu výuky začalo hned od prázdnin 2005 měnit vybavení tříd a také jejich výzdoba. Velkou roli sehrál i vysoký počet prvňáčků v roce 2005. Bylo jich celkem deset.

Aby rodičům nechyběly informace o chodu školy, začal vycházet nový školní časopis *Strom*, kde jsou vedle textů vedení školy otiskovány rovněž příspěvky dětí, včetně jejich kreseb. Časopis měl nejprve listinnou podobu, později byl vydáván elektronicky. Ve spolupráci s Jitkou Klímovou, která vedla jako zájmový útvar školy kroužek *Tvořeníčko*, začaly vznikat nejen zajímavé projektové dny, jako např. *Víla Podzimů*, *Den ovoce a zeleniny*, *Den barevné pastelky* (na podporu nevidomých). Spolupráce probíhala i na Vánočním setkání, a v souvislosti s tím byl položen základ tradičních adventních oslav v Suchém Dole. První suchodolský školní Adventní jarmark se konal hned v roce 2005. Tato akce si postupně získala obrovskou oblibu a podporu občanů nejen ze Suchého Dolu, ale i z okolí. V posledních letech ovlivnila jeho konání epidemie covidu-19, v roce 2020 byl zrušen a v roce 2021 se konal formou online výstavy dětských vánočních výrobků na webových stránkách školy a v Pellyho domech v Polici nad Metují.

Škola časem začala získávat drobnější finanční dotace z projektů Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, euroregionu Glacensis a MŠMT a využila je především ve dvou oblastech. Jednak postupně doplňovala a obnovovala vybavení tříd a školní kuchyně, ale rovněž investovala do přímé podpory žáků. Díky získaným prostředkům bylo možné uspořádat týdenní lyžařský kurz v Krkonoších a také jarní pobyt v Ekostanici Horní Maršov.

Obec jako zřizovatel se významně zasadila o opravy školy, jichž byla nakonec celá série. K první z nich došlo před Vánocemi 2005, kdy se měnila střešní krytina. Tehdy byly původní trámy nahrazeny kovovou střešní konstrukcí tak, aby v budoucnu bylo možné vybudovat zde půdní vestavbu. Vše probíhalo za provozu školy.

Ředitelé Základní (a mateřské) školy v Suchém Dole od znovuotevření

1992–1995	Václav Lukáš
1995–2005	Stanislav Hejlek
2005–nyní	PaedDr. Lenka Formánková, od roku 2009 Soumarová

Poznámky

r. 1992 byl otevřen pouze 1.–4. ročník
od r. 1995 je v provozu i 5. ročník ve dvojtrídce
od r. 1995 byli ředitelé školy zároveň řediteli mateřské školy
od r. 2019 je škola vedena oficiálně jako trojtrídka

PaedDr. Lenka Formánková	ředitelka školy a třídní učitelka v I. třídě (1.–2. ročník)
PhDr. Vlasta Vašová	třídní učitelka ve II. třídě (3.–5. ročník)
Věra Kohlová	vychovatelka ve školní družině
Petra Geislerová	asistentka pedagoga
Renata Scholzová	učitelka v mateřské škole
Radka Gavelková	kuchařka
Blanka Klímová	vedoucí školní jídelny

Všechny hlavní větve, které má mít strom, vyhání strom ze svého kmene hned v prvních letech, takže později není třeba nic jiného, než aby rostly. Tak tedy všechno, čím chceme člověka opatřit pro potřebu celého života, to všechno mu musí být vštěpováno hned, v této první škole.

mání žáků, k čemuž slouží dřevěné Montessori pomůcky, jež škola začala postupně nakupovat. O rok později se zavedl další nový předmět pro žáky 1. ročníku, malování čtení, spočívající v propojení výtvarného vyjádření s výukou hlásek. Děti se tak formou hry a kresby učí vnímat nová písmena. Škola v klidném prostředí, kde povinnost střídá hra, zábava, poučení, kresba, zpěv a pohybové aktivity, je ideálním místem ke správnému rozvoji dítěte. A to vše naše malotřídní škola naplňuje. Stále však platí zásady umět číst, obhájit si svůj názor a být slušným člověkem. Zpětnou vazbu pak všichni učitelé získají při porovnání prvňáčka s osobností páťáka, který školu opouští.

Plánované akce v předvánočním čase (2017)

3. 12.	Rozsvícení vánočního stromu v 17 hod a předvánoční jarmark s dílničkami v sále. Srdečně zveme malé i velké, občerstvení zajištěno.
5. 12.	Mikulášská nadílka ve škole i školce
14. 12.	Divadlo MATÝSEK ve škole v 10.30 hod. (MŠ + 1.–2.roč.), starší žáci představení v Jiráskově divadle + výstava betlémů.
15. 12.	Slavnost SLABIKÁŘE pro 1. roč.
19. 12.	Vánoční besídka v 17 hod, na kterou se již určitě těšíte. Tentokrát vánoční pohádka s inspirací Josefa Lady. Od 17 hod se budou ozývat nejprve hlásky dětí ze školky a potom již spustíme slíbenou pohádku. Nápoje a jednoduché občerstvení zajištěno.
20. 12.	Školní překvapení – vánoční výlet Poniklá – ozdoby, oběd se formě řízku bude dětem připraven. Návrat je počítám nejpozději do 15 hod.
21. 12.	Tradiční pečení vánoček a výroba kuliček od Vlasty.
22. 12.	Třídní zpívání koled, malování přáníček, besídka v družince, dárečky, běžné ukončení družiny jako každý jiný pátek do 15.30 hod.

Již padla zmínka o tom, že škola se významně zapojila do společenského dění v obci. O tom, jak bohatý bývá školní předvánoční program, svědčí stránky Občasníku Suchý Důl. Jako jeden příklad za všechny kopírujeme akce z roku 2017 (viz rámeček výše).

Na jaře 2006 ožil sál kulturního domu besídkou pro maminky. Novinkou bylo první slavnostní stužkování nejstarších žáků školy modrou pamětní stužkou s citátem a rokem ukončení docházky do suchodolské školy. Hudební doprovod slavnostního pasování nejstarších žáků a vyřazení na další cestu za vzděláním tvořil pochod z opery Aida.

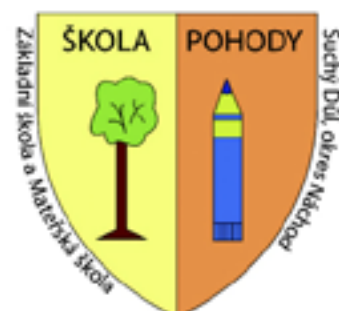
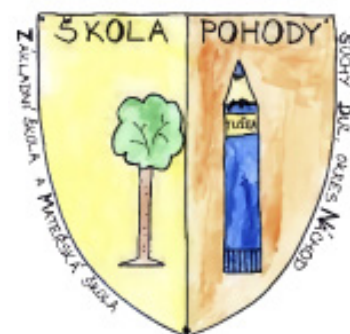
Podobu spolupráce s polskou školou ve Vamberčicích, vytvořenou v roce 2004, obohatil v květnu 2006 nový prvek – branný závod hlídek. Za pomoci hasičů, TJ Sokol a některých rodičů se tak zrodila tradice sportovních setkávání žáků obou škol.

Z dalších akcí pro děti, a často i jejich rodiče, patřil výlet do muzea automobilky Škoda v Mladé Boleslavi nebo do obřího akvária v Hradci Králové, vítání nových občánků, kulturní vystoupení žáků u příležitosti slavnostního otevření parkoviště na Slavném v roce 2006 a jiné. Vznikl návrh na nový kalendář pro veřejnost v rámci projektu Památné stromy v Suchém Dole, Léčivé byliny, Spisovatelé.

Na jednom ze společných setkávání žáků počátkem školního roku 2005/2006 se zrodila myšlenka na vytvoření školního loga podle návrhu dětí. Námět byl volný, měl se vztahovat k naší malinké školičce uprostřed pěkné přírody. Uzávěrka dětských návrhů byla do konce listopadu 2005 a obrázky se jen hrnuly. Přivítali jsme i podnět od rodičů, aby se součástí loga stal název Škola pohody. O vítězi soutěže opět rozhodly děti, a jejich výběr je prostý, a přitom výstižný. Symbolem školy, a zároveň jejím logem, se stala barevná kouzelná pastelka a památný strom, vycházející ze znaku Suchého Dolu. Za vytvo-

Stužkování, květen 2016 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Vlevo školní prapor, vysvěcený na podzim 2007 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl). Vpravo školní logo – nahore původní kresba Ondřeje Sobotky z r. 2006, dole počítačová podoba z r. 2015

ření návrhu děkujeme Ondrovi Sobotkovi. Toto logo škola používá pro propagaci své činnosti a v hlavičce na významných dokumentech. Později bylo pro oficiální využití upraveno do vhodného grafického formátu.

O rok později k logu přibyl i krásný školní prapor s výšivkou loga. Vznik nového školního praporu podnítila zmínka ve starých archivních kronikách, kde se praví: *Dne 14. června 1868 byl za přičinění školních dobrodinců posvěcen školní prapor z lněné látky červené a bílé.* Současný školní prapor je barevnou obdobou původního, jenž

se nedochoval. Je vyroben z červeného a bílého saténu o rozměrech 90 × 60 cm. Barevný pruh je uprostřed ozdoben pestrou výšivkou školního loga, které vzniklo na podzim roku 2005 jako výsledek dětské soutěže (viz výše). Název a sídlo školy jsou vyšity zlatým tiskacím písmem. Slavnostní vysvěcení praporu u příležitosti suchodolského posvícení se uskutečnilo dne 1. října 2007, společně s převzetím modré stuhy pro obec v soutěži Vesnice roku 2007. Prapor se bude používat k slavnostním příležitostem a propagaci školy na veřejnosti.

Slavnostní vysvěcení praporu u příležitosti suchodolského posvícení se uskutečnilo dne 1. října 2007 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Léta 2006–2013

Přehled událostí tohoto období uvádíme citátem z vítězné práce literární soutěže, vypsané pro školy v naší oblasti:

Moře, ze kterého se voda vylije, je jako budoucnost, ze které štěstí uteče. Moře, ze kterého se voda nevylije, je jako budoucnost, ze které štěstí neuteče. Takovou budoucnost by si přál každý. I já. Barbora Volková, 2006, 10 let.

První školní rok tohoto období, tedy 2006/2007, byl bohatý na aktivity pro děti, i když nejvíce času zabrala příprava dvou velkých akcí, které čekaly na svou realizaci v budoucnu. Jednak to byla setkávání s polským partnerem, pro něž jsme chystali náplň, ale zejména se pracovalo na technických podkladech pro přestavbu školy, plánovanou na léta 2009–2010, o níž píšeme dále. Z aktivit pro děti uvedme tři projekty s názvy Čtení pro radost, Indiánský den a Božena Němcová, dále výlet do historické vesničky starých zemědělců a jiné. Vydali jsme brožurku o historii obce a školy pod názvem *Za poznáním Suchého Dolu* a také prospekt *Léčivé byliny* s polským překladem, který tvořily děti v rámci pobytu polských žáků u nás.

Pokud jde o výuku, v roce 2008/2009 byl v naší škole zaveden důležitý inovační prvek – výuka čtení zvaná Sfumato, díky níž dítě čte plynule a s porozuměním.

Na konci školního roku 2008/2009 začala významná rekonstrukce školní budovy, o čemž píšeme detailněji v oddíle Přehled rekonstrukcí školy po jejím znovuote-

vření. Je velmi důležité, že jsme našli pochopení u dodavatelů a vše probíhalo během provozu, což ale bylo samozřejmě spojeno s různými provizorními řešeními.

Od září 2009 začala již v nových prostorách pracovat mateřská škola. V prosinci 2009 získala škola dotaci na nový nábytek, jejíž zásluhou bylo dokončeno vybavení nové školky. Tak vedle vybavení ložnice novým nábytkem získaly novou tvář i herna a výtvarný koutek. Kapacita předškolního zařízení se zvýšila na 25 dětí.

V září 2010 byl po generální opravě školy v rámci česko-polského investičního projektu zahájen provoz v celkově jiném prostorovém uspořádání a vybavení, které se ještě doplňovalo a modernizovalo. Škole ve zcela novém kabátě se začalo říkat „žlutá školička“. Po ukončení opravy jsme o posvícení uspořádali výstavu v prostorách školy, kterou kromě místních občanů navštívily desítky hostů, včetně zástupců krajského úřadu. Již během opravy, ale i po jejím ukončení, došlo k řadě akcí a výměně žáků mezi oběma partnery přeshraniční spolupráce. Několikrát tak naši žáci pobývali v Polsku, např. u Radkovského zálivu nebo ve Vamberčicích, a my jsme zase hostili žáky z Vamberčic.

Od školního roku 2010/2011 škola zařadila do své práce aktivity pro předškoláky a jejich rodiče. Ve spolupráci se Společností Montessori Praha zavedla kurz Šance pro vaše dítě, v jehož průběhu jsou budoucí prvňáci připravováni na vstup do školy tak, aby vše zvládli nejen snadno, ale i úspěšně. Kurz si za dobu své existence již získal popularitu nejen v naší obci, ale i v okolí.

Nová „žlutá školička“, červen 2015 (archiv obce)

Cyklus Šance Montessori, duben 2014 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

V červenci 2012 se škola účastnila slavnostního posvěcení nové Zelené kapličky, která byla vystavěna namísto předešlé. O okolnostech i průběhu akce se píše v kapitole o historii obce. V létě toho roku vybudovala firma Bonita Brno na školní zahradě nové dřevěné hřiště a v tomto období jsme zavedli letní aktivitu Vaření v Pěkově.

Ve školním roce 2012/2013 došlo ke změně způsobu hodnocení vědomostí a znalostí žáků 5. ročníku – dosavadní tzv. malou maturitu jsme nahradili celostátním systémem testování žáků těchto ročníků.

Mnoho změn proběhlo v kolektivu zaměstnanců školy, připomeňme aspoň dvě dlouholeté pedagogy. V roce 2008 odešla do důchodu družinářka Věra Kohlová, jež ve škole působila od jejího znovuotevření roku 1992 a jistě se zapsala do paměti mnoha dětí. V únoru 2013 onemocněla učitelka Vlasta Vašová, jež 1. června 2013 své těžké nemoci podlehl. Na rozloučení s ní, konané v Polici, přišli zaměstnanci i žáci poděkovat za vše, co pro školu po celou dobu svého působení od roku 1995 vykonala.

Školní rok 2010/2011 byl kritický s ohledem na počet žáků. Zahajovací stav v září 2010 byl ještě během listopadu 2010 snížen, když z naší školy odešel žák s oslabením, a počet žáků se tak dostal na kritickou hodnotu 15 dětí. Neměli jsme žádného žáka 5. ročníku. Protože se jednalo o rok po velmi finančně náročné dostavbě školy, zachránilo nás schválení evropské dotace.

Léta 2013–2021

Během letních prázdnin roku 2014 došlo k pestřejší výmalbě školy. Stěny vyzdobila kresbami paní Helena Mandysová z Hronova. Změna se nejvíce projevila ve školní jídelně, protože tam jsme navíc z ušetřených prostředků nakoupili nový nábytek.

Ukončení cyklu Šance, duben 2014

Školní rok 2014/2015 začal zajímavými akcemi. Rozjel se např. nově zařazený cyklus besed pro naše žáky s nakladatelstvím dětské literatury Thovt Praha a se spisovatelkou Evou Semerákovou. Významnou akcí bylo otevření nového obecního kulturního sálu v listopadu 2014. Při té příležitosti jsme připravili vystoupení pro hosty, výstavu fotek z přestavby sálu a jarmark. Program kulturního sálu naplňujeme pravidelně, oblíbené jsou besídky a produkce žáků a k nejúspěšnějším aktivitám patří dětské zpracování známého filmu Noc na Karlštejně a pohádek Zlatovláska, Mrazík, O dvanácti měsíčkách nebo Ledové království, zpívání pod názvem Přátelé Zeleného údolí a řada dalších pořadů. Největšího úspěchu dosáhly Zlatovláska a Noc na Karlštejně, a proto je děti předvedly i na scéně Kollárova divadla v Polici n. Metují. V červnu 2014 jsme zavedli tradici obdarovávání nejstarších žáků pamětní fotoknihou připomínající léta, která děti strávily v naší škole. To vše probíhá v souvislosti s akcí učitelského loučení s pátáky, kdy učitelky připravují pro nejstarší děti zhudebněné texty v podobě písniček na rozloučenou. Na oslavu ukončení 5. ročníku pořádáme také výlety a exkurze jako inspiraci do budoucího života. Tak se plní naše poslání vybudovat v obci důstojné místo pro vzdělávání a výchovu, odkud si absolventi odnášejí nejen vědomosti a znalosti, ale též prožitky a vzpomínky i vědomí, že suchdolskou školu stojí za to prožít, projít a absolvovat.

Ze školních projektů ve vlastní režii jmenujme např. Cestománii, Den měření a experimentů, Zvířata okolí, Naše chalupy a roubenky, Kostely Broumovska a mnoho jiných. Během těchto akcí se dětem rozšířily znalosti a schopnosti i jiným směrem, nežli kterým by podle běžných představ měla vést školní výuka. Také jsme vytvořili nádherné šátky pro maminky a dva kalendáře – Kostely Broumovska s dětskými kresbami a fotografiemi a také Památné stromy. V roce 2010 jsme se v rámci školního vý-

letu vypravili na psí farmu do Maxova, ale konaly se i další výlety, do Nechanic, Letohradu, Prahy nebo Kladruhu, stejně jako do míst v blízkém okolí. Za zmínku stojí táboření na Broďáku a Ostaši, další vaření na hřišti v Pěkově i na chaloupce ředitelky. Od roku 2019 se do omezení, způsobených covidem, konaly vícedenní akce pro žáky v Krkonoších, Jizerských horách či v kempu Sedmihorky. Výletovali i zaměstnanci školy.

V letech 2017 a 2018 proběhla investiční dotace obce do vybavení školní kuchyně, pro niž jsme zakoupili nejmodernější vybavení. Novinkou mezi mimoškolními aktivitami byl zrod tanečního seskupení žáků pod vedením Pavlínky Noskové, jež obohatilo program školy i obecní bál předtančením. Na podzim 2018 došlo ke změně ve vedení obce, a proto jsme se rozloučili s končícím starostou panem Vítězslavem Vítkem a místostarostou Ing. Václavem Podstatou. Na suchodolském posvícení jim žáci zazpívali a ředitelka poděkovala za dlouholetou podporu školy.

Přes prázdniny 2018 byla vybudována v zadní části družiny nová třída, umožňující výuku dělených hodin češtiny a matematiky ve spojených ročnících. Tato výuka se tak osvědčila, že jsme podali žádost ke zřizovateli o možnost výuky ve trojtřídní škole, a od 1. září 2019 pracujeme v naší škole ve trojtřídce. Umožnila to reforma financování regionálního školství a metodika tzv. Phmax školy. V důsledku toho došlo k úpravě pracovních úvazků všech pedagogických pracovníků a mohli jsme rozdělit vyšší ročníky s náročnou výukou, což výrazně napomohlo zvýšení kvality vzdělávání.

V roce 2019 naše škola iniciovala založení platformy malotřídních škol regionu v rámci MAS (Místní akční skupina) Stolové hory. Cílem této aktivity pro malotřídní školy je nejen setkávání učitelů, ale především žáků, a také vzájemné soutěže mezi malými školami regionu. Naše škola byla prvním pořadatelem řady vzájemných setkávání žáků malotřídních škol.

V listopadu 2020 se škola zapojila do pilotního projektu MŠMT Kombinované vzdělávání na základě požadavků distanční výuky. Jsme zásadně proti svévolné formě distanční výuky v naší škole, pokud není nutná karanténa nebo omezení z jiných důvodů, např. technických. Poslední zkušenosti s uzavíráním školy nás přesvědčily, jak důležité je běžné každodenní setkávání, co je pro žáky velmi potřebné. Proto jsme kombinované vzdělávání uchopili jako příležitost k obohacení běžné každodenní prezenční výuky, ne jako trvalý způsob fungování. Program byl podpořen od 1. září 2021 na základě rozhodnutí MŠMT.

V létě 2020 proběhlo další malování celé školy ve veselých barevných tónech, aby působila na děti příjemně a vytvořila zázemí klidu a pohody. Přes léto jsme podali návrh zřizovateli na změnu organizace knihovny, jež se dosud využívala jen jeden den v týdnu. Proto se nakoupil nový nábytek a v knihovně vzniklo zázemí pro nejmenší čtenáře v rámci každodenní výuky čtení a mluvnice.

Výlet do Ratibořic, prosinec 2011 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

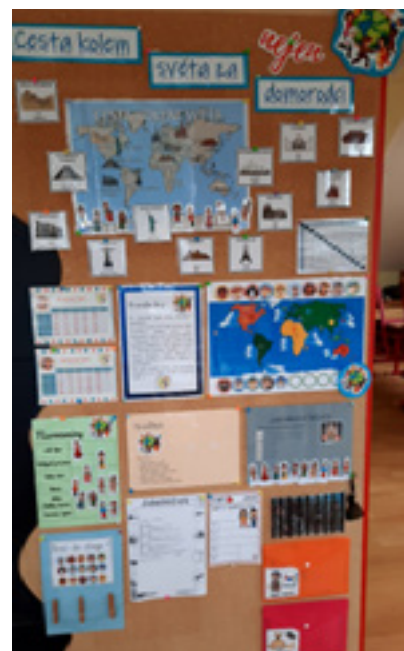
Obálka fotoknihy pro pátáky končící školu roku 2019 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Noc na Karlštejně, prosinec 2019 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Ocenění v soutěži Škol(k)a jinak 2018 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Nástěnka (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

V září 2020 došlo při instalaci nového školního serveru vinou dodavatelské firmy ke značné ztrátě školních dat, nicméně v průběhu školního roku byla zavedena důsledná kontrola elektronického prostředí školy. Na již evidované doméně www.malaskola.cz byl všem zaměstnancům školy aktivován pracovní účet a se souhlasem zákonných zástupců jako příprava na možná omezení v důsledku tehdejší pandemie byl zřízen školní účet i každému žákovi. Webové stránky školy se pak v době uzavření školy

ukázaly jako důležitý spojovací prvek mezi školou, žáky a rodiči a napomáhaly při nuceném zavedení online výuky. Dalším cílem webových stránek je dobrá prezentace a zviditelnění školy v regionu.

Jako velmi prozíravá se ukázala investice do nákupu nových učebnic a dalších pracovních materiálů pro žáky v září 2020, protože umožňují interaktivní propojení mezi učitelem a žáky při online výuce. Všechny tři třídy jsou vybaveny novými kvalitními tabulemi a interaktiv-

Ukončení školního roku, červen 2021 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Rozvoj digitální gramotnosti žáků, prosinec 2021 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

ními projektory Epson, samozřejmě je propojení celé školy prostřednictvím Wi-Fi. Tak lze kdekoliv připojit tablet či notebook a provádět i online výuku, například při onemocnění žáka. Významným krokem v procesu digitalizace školy byl nákup 15 tabletů pro žáky v rámci dotace Euroregionu Glacensis. Z dotace kraje jsme pro žáky získali také 20 kvalitních notebooků s dotykovým perem. Jsme tak dobře připraveni na další možnou vlnu uzavření, ale i na posílení výuky ICT a změny pojetí předmětu Informatika na základní škole. Notebooky se využívají k běžné výuce i domácí přípravě od 3. ročníku.

V tomto období nastala komplikovaná personální situace v důsledku vážného onemocnění ředitelky školy, ale navzdory její absenci v důsledku operace a následné roční léčby nebyla škola o vedení oslabena. Ředitelka vykonávala administrativní a řídicí práci jednak z domova v rámci home office, ale během zdravotních procházek i osobně. Jako pedagožky se tehdy plně osvědčily Zdeňka Schirlová a Irina Šípková, a díky všem, tedy i ostatnímu personálu, se tuto situaci se podařilo zvládnout, což je dobré ponaučení do budoucna. Ani sboru mateřské školy se nevyhnuly zdravotní problémy, protože během letních prázdnin 2020 postihlo zákeřné onemocnění učitelku Renatu Schulzovou, za níž bylo urychleně třeba zajistit náhradníka, tím spíše, že od září 2020 byl do školky přijat žák se zdravotním omezením, který potřeboval asistenci. Tu vykonává zkušená pedagožka Anna Vajsarová.

Do historie školy, celé naší země, a vlastně celé planety, patří onemocnění covid-19. Jeho pandemie ochromila veškerý život, a tudíž samozřejmě školství obecně, a také naši školu. S omezeními, jaká její průběh provázela, jsme se potýkali všichni, i když v různých oblastech se projevovала různě. Situace ve školství však byla obzvláště náročná, a svým způsobem iniciační, z čehož vyplývá, že

školství po covidu už nikdy nebude takové jako před ním. Není v možnostech této knihy popisovat martýrium, jímž jsme v naší školičce prošli. Přes všechna omezení, řadu nejasností i nejednotné a nepřímé specifikace školské politiky si však vedení školy i všichni zaměstnanci jednoznačně uvědomují důležitou roli školy v naší obci a nutnost jejího zachování. Jsme si dobře vědomi stopy, kterou novodobá historie školy od znovuotevření v září 1992 zanechala v životech příslušníků místní mladé generace. Za podpory obce, rodičů, všech učitelek a řady spolupracujících organizací vznikla škola s pevným základem výchovy i kvalitního vzdělání zcela v souladu s ideou toho, jakou školu potřebujeme a co požadujeme po žácích jako představitelích nové generace občanů. Je to samostatnost, zodpovědnost, rozhodnost v jednání, upřímnost bez lží, přetvářky a podvodů. K těmto hodnotám je od prvních začátků s láskou vedeme, stejně jako k poctivé práci, vlastnímu názoru, k umění naslouchat druhým, vytvořit si vlastní postoj a být slušným, plnoprávným člověkem.

Rekonstrukce školy po jejím znovuotevření

Významným mezníkem v procesu dílčích oprav byl projekt přestavby a zmodernizování školní budovy, nazvaný Rozšíření vzdělávací, volnočasové a kulturní spolupráce Radkov – Suchý Důl, o němž se detailněji píše v poslední kapitole této knihy. Zde je přehled všech kroků:

Generální oprava začala 25. června 2009. Bylo vybouráno staré horní schodiště a pro stavební výtah se rozebrala střešní krytina. Dodavatel Movis dokázal všechny dohodnuté práce zajistit přes letní prázdniny, takže nový

Budování nové střechy v tělocvičně, podzim 2009 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Zateplení a nová fasáda, červen 2010 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Nová tělocvična, květen 2013 (foto J. Tér)

Přehled rekonstrukcí školy

2003	Oprava školní kuchyně a sociálního zázemí školní jídelny	1,3 mil. Kč
2005	Výměna dřevěných trámů za ocelovou konstrukci střechy, výměna krytiny	1 mil. Kč
2007	Výměna oken	0,5 mil. Kč
2009	Oprava stropů a rekonstrukce předškolního zařízení	4,5 mil. Kč
2010	Stavba nové tělocvičny, dokončení půdních prostor	5 mil. Kč
2010	Zateplení budovy a nová fasáda	1 mil. Kč
2010	Rekonstrukce schodiště	190 tis. Kč
2012	Vybudování dětského hřiště	150 tis. Kč

školní rok začal ve stanovený den, 4. září 2009. V průběhu školního roku se pak za plného provozu budovala nástavba tělocvičny, což bylo třeba zvládnout do zimních měsíců, aby se nová tělocvična dostala do prvního sněžení pod střešní obloukovou konstrukci. Na jaře 2010 se prováděly stavební úpravy v horní části budovy. V půdní vestavbě vznikly pomocí sádkartonové konstrukce nové prostory pro družinu, knihovnu, sociální zařízení, sklad výtvarných potřeb a sklad pro obecní loutkové divadlo. V květnu se dokončovaly práce na podlaze tělocvičny a poté venkovní práce na obnově a zateplení fasády. Zateplování za použití 14centimetrového polystyrenu probíhalo v deštivých květnových týdnech, důsledkem čehož byl nános malých bílých kuliček polystyrenu po celé škole. Pro povrchovou úpravu fasády byla zvolena žlutá barva v kombinaci světlého a tmavého odstínu. Po dobu práce na fasádě sloužil pro vstup do budovy provizorní průchod v zadní části budovy. Nad hlavním vchodem byl obnoven kamenný nápis ŠKOLA z roku 1879 a bylo vybudováno nové vstupní schodiště s kamenným obkladem. Vzhled nové školy umocnilo slavnostní posvěcení budovy Mons. Marianem Lewickým v září 2010.

Lenka Soumarová

Prameny a literatura:

Školní kronika Základní školy Suchý Důl, roky 1992–2005, zapsal p. Stanislav Hejlek.

Školní evidence Měsíčních plánů.

Výroční zprávy školy.

TEINER, Zdeněk, KOHL, Jiří a kol. *Suchý Důl, Slavný: historie a současnost*. Suchý Důl: Obec Suchý Důl, 2003. ISBN 80-239-1859-1.

Historie naší školy. In: *ZŠ a MŠ Suchý Důl* [online]. © 2022 [cit. 14. 3. 2022]. Dostupné z: <http://www.malaskola.cz/skola/historie-skoly/>